١٣٩٠ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ١١ ԱԼԱԹՈՒՐՔԱ

ԵՒՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1136 ՄԱՐՏ 27 ՍԱԼԸ 1873

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 8 ԱՊՐԻԼ 1873

ՄԷՀՄՈՒԱԾԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իչ պու Մէճմուայը Հավատիս, բազար, եօրթու վէ ճումա կիւնլէրինտէն մատա պու գըթատա եէվմիյէ նէյր օլունճաճադ տրը։ Սէնէվիյի բէշին օլարադ 200, Ալթը այլըղը 110, իւչ այլըղը 60 ղրշ. վէ թանէսի 1 ղրշ։ Տաշրալար իչին պէհէր նուամէրոսունա բօսթա իւճրէթի ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սըրատը պիր տէֆալըգ 3, իքի տէֆա իչին 2, իւչ տէֆա իչին 1½ ղուրուշ, իւչ տէֆատան զիյատէ օլան, վէ ղայէթ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։

Տաշրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլտուղու պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱԾԸ ՆԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻՐԹԱԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 27 ՄԱՐՏ

. . . Միւէլիֆ

Ամիտէքի պէնտիմի ղազէթայը միւթէպէրէնիզ վասէթասիյլէ տէրճ իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ։

Պէնտէնիզ պու անէ գատար Հասունիսի ֆըրգասընտա պուլունանլարտան պիրի իտիմ, վէ տօղրուսու պու իսմէ ֆիիլէն չայէսիթէ օլտուղումա պունճա թէճրիպէլէրտէն սօնրա պու կիւնքի կիւն էյուտէն էյույէ իգնա օլտում։ Զիւնքի Հասունիսի քէլիմէսի Հասունուն վէ եախօտ անըն ալէթլէրի օլան պաղը բուհպանըն արգասընտան կիմմէք տէմէք օլտուղունտան, պէնտէ մէգքիւր քէլիմէնին մանէասընտան գրլ բայը գատար շաշվայըպ, պու իսմէ չայէսիթէ պուլունմադ իչիւն, անըն ճէմիի մաթլուպաթըն ֆիիլէն իճրասընտա պուլունտում։

Պիր քէրրէ չօճուգլուգտան գարանլըգտա պէօյիւլիպ վէ միլլէթիմիզին ըէյիսի բուհանիսի օլան զաթը խաթա իթմէզ, վէ ասլա քէօթիւլիք պիլմէզ պէլէտիյիմտէն, Հասունուն Բօմատա գալէմէ ալտրըրպ Սթանպուլա կէթիրտիյի Ըէվէրսուբուսու կէօրիւր կէօրմէզ վէ եախօտ իչիտիր իչիթմէզ ճանըմ վէ թէնիմ իլէ գապուլ իթտիմ. հիչ տիւշիւնմէտիմ քի մէզքիւր վարադա Ցէվլէթին հուգուգունա, վէ իմմիյաղաթընա դարչը մը՞ տրը, տէյիլ մի՞ տիր. վէ Շարգը միլլէթտաչարըմըզըն Ըէվէրսուբուս կոնդակընը գապուլ իթմէտիյլէրինի կէօրիւնճէ, պունլարըն պու հարաքէթի հադը մը տրը, հագսըզ մը տրը տէյու ասլա միղանը մուվազէնէյէ ալմադըզըն, վէ Հագգ թասլա ազիմիչչան հազրէթլէրինին սատրգ չօպանլարը պէլէտիյիմ հիւրմէթլիւ ըուհպանթայիֆէսի իլէ պիրլիքտէ Ըէվէրսուբուսունոգթասընընտէյիչտիրէն կախակայեալ տրը, բանադրեալ տրը, հերձուածող տուր, հերետիկոս տուր, վէ տահա մանասընը, ասլընը վէ էսասընը պիլմէտիյիմ իսիմլէրի ըէհապինի մէրգուման ազզընտան ալարագ պիտուչ վէ պի կիւնահ միլլէթտաչարըմը հագսըզ եէրինէ ազվ իյլէտիմ, հիչ վէ ասլա միւլահազաիթմէյէրէք քի պու հիւրմէթլու վէ սատրգ չօպան պէլէտիյիմ գլաղուզլարգուրտ օլուպ սատրգ չօպան գրյաֆէթինտէ սիւրիյէ կիրէպիրլէր, վէ չէքտիյին թարաֆա կիթմէյէ հազրը ու նազրը ու ամատէ օլան նատան վէ սաֆտէրուն պիր էհալիյի իսթէտիքլէրի թարաֆա չէքիպ կէօթիւրէպիլիրլէր։

Բէօր քէօրունա պիր Հասուն զայրէթիյլէ քիլիսալարա գօշուպ, միմ պէրլէրտէն պաղրըրպ չաղրարագ "Ըէվէրսուբուսուն պիր նօգթասընը պիլէ գապուլ էթմէյէն աֆօրօզլու տուրտյու վաղ վէրէն Բաբասալարընաղզընտան եօգարը պագա գալը, վէ քէնտի քէնտիմէ պու սէօզլէրէ հագգ վէրիրիտիմ, նիչէ նիչէ տէֆալար ուարզուհալճըլարը արգասընտան գօշմուշում, պու արզուհալարը միւնտէրիճաթընընէ օլտուղունու տախի պիլմէյէրէք, խիւլասայի քէլամ, եինէ թէքէրրիւրէն պէյան էտէրիմ քի, հէր քիմ քի պէնի շիմտիյէ տէկին Հասունիսի վէ եախօտ Հասունբէրվէր թէսմիյէ էթմէշ իսէ, ասլա եաղըճաճաղտը, չիւնքի նասըլ քի շու գրսսա նագլիյէթիմտէն աղնաշըլմագտա տրը, պէն շիմտիյէ գատար տին ու մէզհէպ խըզմէթ էտէյօրում զանն ու գըյասը իլէ, եալընըզ Հասունուն վէ քէնտի ալէթլէրի օլան պաղը բուհպանընը արզուլարընա խըզմէթ էթմիշիմ տիր։ Վէ տահա չօգ վագըթ պու գարանլըգ տիւնեատա եաշայաճաղըմը, էկէրչի սէն միւէլլիֆ էֆէնտի, սէն զաղէթայը միթէպէրէն վասէթասիյլէ սէքիզ նուֆուսատան միւրէքքէպ պիր ֆամիլեանընը մէքթուպունու նէյր էթմէմիշ օլայրտը իչթէ պէն զարազ ու ատալէթիմտէն նաչի շիմտիյէ գատար Մէհմուայը Հավատիս զաղէթասընը օգումադ իսթէտիմ։ Իմտի Մէհմուայը Հավատիս զաղէթասընընն 1131 Նիսանիսի-նէ միւրաճաաթ պիրլէ, վէ արզուհալընն սուրէթինի օգուտուղումտա, անինտէ ազլ ու ֆիքրիմ պիրտէն պիրէ ալթիսթ օլտու, վէ իչթէ օլ վագըթ աղնատըմ քի իքի իւչ սէնէտէն պէրրու տին ու մէզհէպ մատտէսի տէյրէք մէյտանա գօնուլան Ըէվէրսուբուսու, խաթա իթմէզ վէ քէօթիւլիք ասլա պիլմէզ, միլլէթին չօպանը վէ տէվլէթին սատրգը պէլէտիյիմ Հասունեան բօլիթիգասընընն ալէթի իմիշ։

Իմտի միւէլլիֆ, սէնին հէր նիսխէլէրին պէօղլէ հագը օլտուղու հալտէ, հայրի վէ հէղէրան հայրի քի պէն վէ պէնիմ Հասունիսի միլլէթտաչարըմ չիմտիյէ գատար օգումամըզը։ Վէ պիզիմ Սէտայի Հագիգէթ պէլէտիյիմիզ զաղէթա, չօգլարընն քէնտիսինէ վէրտիքլէրի իւնվանլարա չայէսիթէ օլուպ, եալընըզ սէն իմիշին էյ Մէճմուա, Սէտայի Հագիգէթ, Սէտայի հագգանիյէթ վէ Սէտայի ատալէթ. էյ Սէտա, սէն քի Ըէվէրսուբուս կոնդակընընն թէպտիլ օլունմադ օլունտուղու իսպաթ էթմէք իչիւն. Հազրէթի իսայը, հայրապետլերի, մարգարէլերի, առաքեալլարը, Սուրբ Պետրոսու, վէ Սուրբ Պողոսու վէ տահա նիչէ նիչէ ազիզլերի կէօյլերտէն աչաղրեա էնտիրիյօրտուն, նասըլ օլտուտա Ըէվէրսուբուս կոնդակընընն ահքեատինա մուղայիր Պապը Ամիյէ պիր արզուհալը վէրիլտիյինտէն տօլայը սէս պիլէ չըգարմատընը, նիչին պէօյլէ պիր արզուհալընը Պապը Ամիյէ վէրիլմէմէսի իչիւն բրօթէսթօէթմէտին, պո՞ւմու իտի սէնին հագիգէթ Սէտան, պո՞ւմու իտի սէնին տին ու մէզհէպ Սէտայի Հագիգէթ իչիւն։ Պիր գաչ սէօզ տախի Հասունեան բօլիթիգասընա օյունճաճ օլան միլլէթտաչարըմ հագգընտա սէօյլէյէրէք խաթմի քէլամ իտէրիմ.

Կէլէլիմ սիզէ միւհիթէրէմ վէ Հասունեան բօլիթիգասընընն ալէթլերի օլան գերապայծառլար, վէ բահիպլէր, սիզ քի օրթայա պիր Ըէվէրսուբուս կոնդակը գօյուպ կիւլ կիպի՝ վէ միլլի սայէրէնին մէտհ ու սէնալարընա չայէսիթէ պուլունան միլլէթիմիզին իքիյէ թագսիմ օլմասընա, ֆամիեալարընը պիր պիրլէրինտէն այրըլմալարընա, սէվկիւլիւ վէ հէր անտէ բէտէր ու մատէրլէրինէ իթաաթտա պուլունան սապի սիւպեանընը իթաաթսըզլըղընա սէպէպ օլտուղունուզ հալտէ, պու քէօթիւլիքլերին ճէվապընը հուզուրի Պարիտէ նասըլ վերէճէքսինիզ։ Պուրասը պիզէ այիտ պիր շէյ օլմատըղընտան, պունտան սարֆը նազար իլէ, եալընըզ չու գատարընը սօրարագ իդթիֆա էտէրիմ։

Էյ Հասունեան բօլիթիգասը ալէթլերի բահիպլէր, մատամքի Ըէվէրսուբուս կոնդակընընն միւնտէրիճաթը թէպտիլ վէ եախօտ քեամիլէն ֆէսխի գապիլ իտի իսէ, Ն՝է իչիւն էվվէլլինտէն գալգըպ «Ըէվէրսուբուս կոնդակը թէպտիլ օլմազ, չիւնքի տին մատտէսի տիր, վէ շայէտ պիրի անընը պիր հարֆընը, պիր նօգթասընը պիլէ ըէտտ վէ եախօտ թէպտիլ էթմէք իսթէր իսէ, աֆօրօզ օլունճաճադ տրը, բանադրեալ, կախակայեալ, հերձուածող, հերետիկոս, վէ Ալլահընը տէրկեահընտան գօվուլմուշ սայրլաճաղ տրը» տէյու քիլիսալէրտէ միմպերլերտէն պաղրըտընըզ, տուվարլարա քեահատալար եաբըշտրթտընըզ, վէ հաթթա Շարգը թէսմիյէ օլունան միլլէթտաչարրմըզը, Ըէվէրսուբուս կոնդակընընն հուդուգ վէ իմմիյաղաթը միլիյէյէ գարշը օլմասընտան գապուլէ չայան կէօրմէտիքլէրի իչիւն ֆիիլէն կախակայեալ, բանադրեալ, հերձուածող, հերետիկոս վէ սայիրէ տէյու իլան էթտինիզ վէ պիզի եանի սաֆտէրուն վէ նատան պիր էհալիյի գանտրրտընըզ վէ սիզին մէրամլարընըզա վէ արզուլերինիզէ օյունճաճ էթտինիզ։ Պումո՞ւ իտի հազրէթի իսա էֆէնտիմիզին թաիմաթը, պէօյլէ մի՞ սիզին չօպանլըգ մէմուրիյէթինիզ, սիզ քի, պիզզաթ քէնտինիզ Ալլահընը գուզուլարընը թէչքիլ էտէն պիր սիւրիւյիւ տաղրթտընըզ, պումո՞ւտուր գըլաղուզումուզ օլան խրիսթիանլըղըն թաիմաթը, տահա կիզլի գարագըտա մէճլիսլեր էտիպ, արզուհալար վէրերէք միլլէթի ալթիսթ էթմէտէն վաղ կէչմէյէճէքմիսինիզ, տահա իտտանընըզտա սապիթ գատէմ գալաճագմըսընըզ. Իմտի վաղ կէչին արթըգ չու վահի իտտանընըզտան, վէ պրագընը քի միլլէթ պիր ազտա քէնտի հալինտէ գալըպ քէսպի թէրագդը էյլէսին.

Պիր գաչ սէօզ տախի Հասունեան բօլիթիգասընա օյունճաճ օլան միլլէթտաչարրմ հագգընտա սէօյլէյէրէք խաթմի քէլամ իտէրիմ.

Վէ սիզ Հասունիսի միլլէթտաչարրմ, եէթիշիր չիմտիյէ գատար ույգուտա վագըթ կէչիրմէնիզ, պիր տապիգէ կէօզիւնիւզիւ աչրպ վէ սաֆտէրունըզուզու պէր թարաֆ իլէ, Հագգ թասլա հազրէթլերինտէն լութֆ վէ նուր տիլէյինիզ քի օլ վասէթա իլէ տախի հագիգէթ նուրունու կէօրմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլէսինիզ.

Թ. Զ.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՖՐԱՆՍԱ

Ճիւմուրիյէթէ վէ միլէթէ գարշը օլան պաղը զաղէթալար, մարէշալ Պազէնէ թարաֆկիրլիք էթիքլէրի սրրատա, ճէնէրալ Ամպէր տախի պիր քիթապ նէշր իլէ, մարէշալ Պազէն հագգընտա չու աթիտէքի մալիւմաթը վէրմիշ տիր։

Մարաշալ Պազէն, նէ պիր տարիւլֆինունտա թահսիլի իւլումու ֆինուն էյլէմիշ տիր, նէ տախի պիր ասքէրիյէ մէքթէպինտէ։ Միւմայիլէյհ պիր խայը վագրթ ասքէր չանթասընը վէ ֆիշէնքլիյինի սրրթընտա թաշրարգտան սօնրա, նիհայէթ քէնտի խիալիյի իլէ Ֆրանսանընն մարաշալարընտան պիրի օլմաեա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։ Ոու բիւթպէ վէ պու բայէ քէնտիսի իչիւն պիր ազիմ չան ու շէօհրէթ սայլաճագ իքէն, հայրի քի քէնտինին խարապընա մուճիպ օլտու։ Պէյլէ ատի նէֆէրլիքտէն միւմայիլէյհին Ֆրանսա մարաշալընընա թէրֆի գրընմասընտա, հէր քէս քէնտիսինի ճէնկճի պիր ասքէր զանն ու գրյասը իլէ, Ֆրանսանընն տիկէր մարաշալարընը քեաֆֆէսինտէն իւսթիւն թութտու։ Վէլ հասրլ հէր քէս միւմայիլէյհի, ճանլարընը վաթան վէ միլէթ ուղրունա ֆէտա էթմիշ օլան մարէշալար սրրասընա գոյարագ, էմնիյէթի քեամիլէրինի ասլա քէնտիսինտէն էսիրկէմէտիլէր, վէ հաթթա Ֆրանսանընն պախթ ու գատէրինի տախի միւմայիլէյհ մարաշալ Պազէնէ թէսլիմ էթտիլէր։

Պէյլէճէ մարաշալ Պազէն էմնիյէթի ումումիյի ճէլպ էթտի։ Վէ ֆարիս շէհրինին տիւշմէն թարաֆընտան իհաթա օլունմասընտա, քէնտի իտարէսի թահթընտա պուլունան Մէց շէհրինին տախի մուհասէրէ օլունմասընը կէօրիւնճէ, կէօզիւնիւն էօնիւնէ պիր մէսէլէ կէլիպ, զամիրինի ալթիւսթ էթտի, վէ սօնունտա քէնտինի պու հալլէրէ գատար կէթիրտի։ Շիւպհէսիզ միւմայիլէյհ «Մէցտէն էվվէլ ֆարիս թէսլիմ օլունճա, պէն եալընըզ գալրրմ, վէ պինայէն ալէյհ Ֆրանսանընն սօն օրտուսու տախի պէնիմ թահթը իտարէմտէ գալմշ օլուր։ Վէ մէճլիսլէրտէ պէնիմ գրլրճրմրն պէօյիւք թէէսիրի օլուպ, թարաֆէյնին սուլհ ու սալահ միյանճրսը տախի պու վասէթա իլէ պէն օլուրրում, վէ մէյտանտա եալընըզ պէն իլէ գրալ կիյօմ գալրրրզ,» թարզընտա քէնտի քէնտիյէ պիր թասավվուր էթմիշ տիր։

Ֆագաթ հայրի քի մարաշալ Պազէն քէնտի խայալ էթտիյի արզուլէրինէ նայիլ օլամասը, չիւնքի Մէց թէսլիմ օլտուգտան սօնրա փարիս տահա բէք չօգ վագրթ տիւշմէնէ գարշը տայանտը։

Պիր քիմսէյէ, պաշգասընընն գալպինտէն կէչէնի պիլմէք միւմքին վէ գապիլ պիր շէյ օլմասընընտան, իհթիմալ տրը պիզտէ պու զանն ու գրյասրմրզա եանլրմրշ օլալրմ, Ֆագաթ չիֆայտէ քի միւմայիլէյհ Պազէնին Ֆրանսա իլէ Բրուսիա պէյնինտէ օլան մուհարէպէտէ սիւլիւք էթտիյի թարիգտէն, պու միւլահաղա վէ պու նէթիճէ հասրլ օլուր։

Իմտի «Պիր տէվլէթ իտարէսինի էլտէ էթմէք իչիւն» սրրթտա չանթա օմուզտա թիւֆէնք, վէ պագլարտա ճիզմէլէր իլէ եօլա չրգմագ, տօղրուսու կիւզէլ նիյէթ, «Իմբէրաթօր մանթօսունու կիյմէք իչիւն, օն պաշը շէրիտլերինի թէպտիլ էթմէք» տօղրուսու կիւզէլ թէգատիւմ։

Իչթէ ճէնէրալ Ամպէր, նէշր էթտիյի քիթապտա, Մարաշալ Պազէնին արզուսու պու իտի, եանի, Ֆրանսանընն սօն օրտուսույա Մէց չէհրինէ սրզընրպ, վէ իմբէրաթօրլուղուն մահվը իլէ Բարիսին տախի, քէնտի զանընընճա օն պէշ կիւնէ գատար թէսլիմ օլմասընտան սօնրա, քէնտի քէնտիյէ գալմագ վէ պատէհու տիւշմէնէ մուրաճաաթ պիրլէ, պանա պիր հիսսէ չրգարընտա, Ֆրանսայը նէ գալրպա իսթէր իսէնիզ սօգունուզ» մաալինտէ պիր լիսան իսթիմալ էթմէք իտի։

Ֆագաթ պախթասրզլրզընտան Բարիս տէյիլ օն պէշ կիւն, իլա պիր այ վէ տահա զիյատէ տիւշմէնէ գարշը մուգավէմէթ էթտի, վէ պու վէճհ իլէ Բարիս, եալընրզ Մարաշալ Պազէնին թէտպիրլէրինի վէ բլանլարընը թէհիյէ չրգարմատը, իլա Ֆրանսանընն չան ու շէրէֆի վէ նամուսունու տախի էպնայի վաթանընն ճահտու իլ տամաթը իլէ գուրթարտը։

Խիւլասայի քէլամ, հէր քիմ քի Պազէնին տավաեա չէքիլմէսինի թալէպ իտէրսէ, շիւպհէսիզ Ֆրանսանընն խայր ու մէնֆաաթը իչիւն չալրշմրշ օլուր, վէ պիլագս, հէր քիմքի մարաշալ Պազէնէ թարաֆկիրլիք էտէրիսէ շիւպհէսիզ Ֆրանսաեա տիւշմանլրգ էթմիշ օլուր։

(Սէէ×լը)

ՆՈՒՎԷԼ ՕՐԼԷԱՆԸՆ ՀԱՐԻԳԻ ՔԷՊԻՐԻ

Տիւն սապահ, Մանտվիլ վէ Պօն զանֆան սօգագլարընընն պիր քէօշէսինտէ պինա օլունմուշ վէ տօղթօր Սօլօնանընն միթէսարրրզի օլտուղու ախրրտան գաղաէն ամէշ զուհուրի իլէ բիւզկեարընը շիտտէթլի օմասընտան էթրաֆա սիրայէթ էտէրէք, թագրիպէն պիր սաաթ զարֆընտա Մանտվիլ, Իսպանիա, Ամուր, վէ Պօն զանֆան նաման սօգագլարընտա օլան խանէլէր քիւլ վէ խարապ օլմուշլար տրր։

Հէր նէ գատար թուլումպաճրլար չաբուգ սուրէթտէ եէթիշտիէր իսէտէ, չի ֆայտէ քի հիչ սու օմատրզընտան եէտէք չէքէն վարօրլարտան պիրինին վասէթասիյլէ ճէզիրէյէ սու կէթիրմէյէ մէճպուրիյէթ հասրլ օլտու։

Իմտի սու օմատրզընտան, աթէշին էօնիւնիւ ալմագ միւմքիւն օլընմամրշ, վէ խանէլէր տախի էքսէրիսի ախշապ օլտուղու հալտէ չրրա կիպի եանմրշ տրր։

Պու վագաայը թաֆսիլէն նագլ էթմէք գապիլ տէյիլ տիր։

Եիւզտէն միթէճավուզ ֆամիլեալար խանէլէրինի ամէշլերէ գուրպան էտէրէք, քէնտիլէրի սօգագլարա տէօքիւլմիւշ, նէ սաքին օլաճագ պիր եէրլէրի վար, նէ եէէճէք էքմէքլէրի։ Յօղրուսու պու հալ աճրգը վէ աղանաճագ պիր հալ իտի։ Պիչարէ զէվաթ էլլերինտէ պաղը զիդրյսէթ էշեալարը իլէ խանէլերինտէն չրգրպ, ամէշլեր իչինտէն ճանլարընը գուրթարմաեա չալրշմագտա, սօգագլար եանմրշ քիւթիւքլեր իլէ տօլու, վէ պիր թագրմ ֆուգարա գատընլար տախի, ամէշլեր իչինտէ քիւլէ թահվիլ օլան ճիւզի պիր վարիտաթլարընը սղամագտա վէ գաչրրապիտիքլէրի պիր մրգտար էմլագը տախի ամէշլերէ գուրպան կիթտիյինի աճրգը պիր հալ իլէ սէյր ու թէմաշա էթմէքտէ իտիլէր։ Իչպու հարիքի քէպիրտէ, չօգլարընը պիլիրիզքի, էշեալարընը իւչ տէօթ տէֆա պիր եէրտէն տիկէր պիր մահալէ նագլ էթմիշտիրլեր, վէ Նիհայէթ գուրթարմայրպ, ամէշլեր իչինտէ թէրք էթմէյէ մէճպուր օլմուշլար տրր։

Պիզ շիմտիյէ տէկին պու գատար պէօյիւք պիր հարիգ բէք ազ տէֆա կէօրմիւշիւտիւք։ Ամէշ օլ տէրէճէ շիտտէթլի իտի քի, պիր քիմսէ եանան մահալտէն գրրդ պյագ գատար ուղագտա տուրտուղու հալտէ, եանրպ քիլ օլաճաղընա ասլա շիւպհէ եօղուտու։ Պու եանկրն էն զիյատէ տույկուսուզ զալպլէրէ պիլէ թէէսիր էթտի։

Գրզրլճրմար խանէլէրին տամարը իւզէրինտէն ուչմագտա, վէ տուվարլար չաթրրտայարագ եզգրլրպ, խանէլէրին էօնիւնէ եզրզրմագտա իտի, Իչպու հարիգի քէպիրտէ թուլումպաճրլարրն պիր բլանը եօղիտի իսէտէ, երինէ մէրգուման ֆէվգէլատէ պիր ղայրէթ վէ ճէսարէթլէ ամէշին էօնիւնիւ ալմաեա չալրշրրլար ըտը։ Եանկրն թուլումպալարը գումբանիա ազալարընտան Մ. Ժօրժ թարտինին իւզէրինէ պիր տուվար բարչասը եզգրլտրզընտան, պիչարէ եարալանմրշ տրր։ Վէլց չէհիր էմինի պու վագատա էլտէն կէլէն ղայրէթ, տիրիզ էթմէյէրէք չալրշմագտա իքէն, հէր նասրլսա ամէշ եիւզիւնիւ հաֆիֆճէ գավրամրշ տրր։

Մէղքիւր հարիգ էօնասընտա, զապթիյէ միրալայը Իաբ Տէննիս Տէյլի իսմինտէ պիրինի ախզ ու կիրիֆթ էթմիշ տիր։ Մէրգումուն, թութուշմագտա օլան պիր խանէյէ սուլու կազ պօշալթոզընը չօգլարը կէօզէրիյլէ կէօրմիշ օլտուգլարընտան շահատէթ էթմիշլեր տիր։ Մուախարէն, պու խապէր էթրաֆա նէշր օլտուգտա, իշպու հարիգի քէպիրէ մէրգում Տէնիս Տէյլինին սէպէպ օլմասը իհթիմալի գավիտէն կէօրիւնմիշ տիր։ Շեմտիլիք սէրգում; հիւքիւմէթ թարաֆընտան տավաեա չէքիլէճէք տիր։

Իշպու հարիգի քէպիրտէ եիւզ օն իւչ խանէ միւհթէրէք օլուպ, երրմի պէշտէն միւթէճավուզլանէ տախի զէտէլէնմիշ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Շուրայի տէվլէթ ազալրը, իճրա ճէմիյէթի ըէյիսի սապրզ սաատէթլու Զիա պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ,

Իճրա ճէմիյէթի ըիյասէթի Շուրայի տէվլէթ ազասընտան սաատէթլու Շեվքէթ պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

— Կէչէն կիւն ինկիլթէրրա էլչիսի թարաֆընտան, պաղը վիւքէյայի ֆիխամ վէ մէմուրինի քիրամ հաղարաթընա պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

— Նաֆիա Նազրրը տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինին իզմիտ շրմէնտրֆէրինի եէնիտէն մուայէնէ իհմէք նիյէթինտէ պուլունտուգլարը, վէ հալպու քի թէսվիյէ օլունուպ հէնուզ քիչատ օլունմամրշ օլան խաթլարրն պիր գրսմը եէրինտէն չրգարրլմրշ, վէ պու իսէ պաղը աֆվ օլունան շրմէնտրֆէր մէմուրլէրինին ճիւրաթ իլէ տիյի պիր ֆիրիլ օլտուղու ճէզմ օլունարագ, միւթէճասիրլէրին թէհարրի օլունտուգլարը իշիտիրմիշ տիր։

— Խազինէյի ճէլիլէ թարաֆընտան, տէյունու ղայրի միւնթազամէյի թէսվիյէ իչիւն պիր իսթիգրազ իլէ, իհթիյաճաթը մէվճուտէնին տէֆի զրմընտա տախի իքի միլեօն լիրա գատար տիկէր պիր իսթիգրազ ագտընն գարարլաշմրշ լիտու կինիլէվանթ հէրալտ եազմրշ տրր։

— Ազիզիյէ գումբանեասը, պու տէֆա եէնիտէն թէշքիլ օլունուպ, պունուն միւէսսիսլէրի, Մբսբրլբզատէ ութուֆէթլու Պողոս պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին, ալ Արիսթիտի պէյ Պալթաճը, վէ սաատէթլու Խրիսթաքի էֆէնտի, վէ Մ. Զարիֆի, վէ սաատէթլու Եավէր էֆէնտի, վէ Մ. Դաբաքանօս, վէ Մ. Ալֆրէտ Գաբօրալ, վէ Պեարոս էֆէնտի Գույումճեան, վէ Մ. Հէնրի Հանսօն իլէ Մ. Թարէն օլաճագլարը, վէ վաբօրլարրն գրյմէթի իչ եիւզ օն պին լիրա հիսապ օլունմուշ իսէտէ, պաղը վաբօրլարրն սէյր ու հարաքէթէ իսթիտաալարը օլմատրզընտան, Թէրանէյէ պրրադրլրպ, պունլարրն պէտէլի, մէպլաղը մէզ քիւրտէն թէնզիլ օլունմուշ օլունտուղու լա Թիւրքիտէ օգունմուշ տուր։

— Մէլգօն խանրն Պէրլինտէ պուլունտուղու սրրատա, Ռուսիա էլչիսի Մ. Տօպրիլ, միւմայիլէյհէ խայը խուլուս էթմիշ, վէ պունուն իւզէրինէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ վէ սայիր մահալլէրտէ պու պապտէ պաղը մէրթէպէ գէյլ ու գալ վուգու պուլմուշ օլտուղու ղազէթալարտա մէրվի տիր։

— Ֆրանսըզարրն Թաղմինաթը հարպիյէյի սիւրաթը ֆէվգէլատէ իլէ թէէտիյէ էթմէյէրինի, Ալամանեատա հէրքէսին թաաճիւպլինէ մուճիպ օլմուշ տուր։

— Մաճարիսթան իլէ Սրրպ շրմէնտրֆէրլէրինին իլթիսագը զրմընտա, Աւսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթիյլէ Սրրպ էմարէթի պէյնինտէ ագտը միզաքէրէ օլունմուշ տուր։

— Լտիրնէտէն Սարրմ պէյէ գատար օլան տէմիր եօլու խաթթընրն Ֆելիպէտէն թաթար բազարճրղա գատար օլան գրսմընրն քիւշատընա, թաբաքը տէվլէթտէն միւսաատ պույրուլտուղու, Նաֆիա Նէզարէթի ճէվէսինտէն, ճանիպի ճէլիլի վիլայէթէ կէլէն թէլէկրաֆնամէ մասալինտէն աղնաշրմրշ, վէ պիրինճի տէֆա օլարագ տէմիր եօլու գաթարլարը կէչէն կիւն Ֆիլիպէտէն հարաքէթլէ թաթար բազարճրղա եօլճու վէ էշեա նազլ իհմէյէ պաշլամրշ օլտուգլարը Հազայիդ ղազէթասընտա մէրվի տիր։

— Սէտարէթ միւսթէշարը սապրզ սաատէթլու Քեամիլ բաշա հաղրէթլէրինին Բէթրէղզուրկ սէֆիրի թային պույրուլաճագլարընը Լէվանթ հէրալտ եազրյօր։

— Ռուսճուգ թիճարէթ մէհքէմէ ըէյիսի Ամասիան էֆէնտինին, ավագաթ Մ. Սէբանօպլյու, նէ իչիւն մէհքէմէյէ գապուլ էթմէտիյի, վալիյի Վիլայէթ բաշա հաղրէթլերի թարաֆընտան պիր գրթա թէզքէրէյի ըէսմիյէ իլէ իսթիֆսար օլունմասը իւզէրինէ, արասը օն պէշ կիւն միրուրինտէն սօնրա մումայիլէյհին իրսալ էյլէտիյի ճէվապտա միշարիլէյհ հաղրէթլէրինէ պու մատտէ հագգընտա պիր կէօնա մալիւմաթ վէրէմէյէճէյինի եազտրզը լա Թիւրքիտէ կէօրիւմիշ տիր։

— Անատօլու ճիհէթինտէ ինչասը միւթէասիվուր օլան տէմիր եօլունա պէտ օլունմասը, ինկիլթէրրա տէվլէթի իչիւն ֆէվգէլատէ արզու օլունմագտա իմիշ։ Զիւնքի տէվլէթի միւշարիլէյհանրն Հինտիսթան իլէ Թաաթիյի մուամէլաթը, օլ զէման ֆէվգէլատէ սուհուլէթ իլէ վէ սիւրաթլէ ինճա օլունաճաղը ճիհէթլէ ինկիլթէրրա հագգընտա պունտան պէօյիւք նիյմէթ օլամաղ տէնիլսէ ճայիզ տիր։

Պու քէրրէ Պարօն Հօթէր Թարաֆընտան խաթթը մէզպուրունինչասընրն թէահհիւտ օլունմասը, Լօնտրաճա մէճլունիյէթի ադիմէյի տավէթ կէլտիյի եվրագը հավատիստէ կէօրիւմիշ տիր։

— Պապը զապթիյէտէն թէզքէրէ-

սի օլմատրգճա, իւզէրինտէ սիլահ իլէ կէզինէնէրին զապրթա թարաֆը. տան տէրտէսթ օլունուպ, սիլահլարը ալընանճաղը կիպի քէնտիլէրինտէն ճէզայի նագտի ալընմասը տախի մուդարրէր օլտուղու իչիտիլմիշ տիր։

— Սպանիատան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, մէմլէքէթին էքսէր եէրլէրինի Գարլիսթլէր իսթիլա էտէրէք, եանկըն եէրինէ տէօնտիրթիւքլէրինի վէ ճիւմհուրիյէթ պու մուսիպլէթտէն գուրթարմաղա ֆէվկալատէ ճահտ էթմէքլէ պէրապէր, երինէ մուվաֆֆագ օլամայորմըշ։

— Ֆրանսա ճիւմհուրու թարաֆընտան Ալմանեաեա վէրիլէն թազմինաթը հարպիյէ վէճհի ամի իւզրէ հյգիա գրլընմըշ տըր։

1781 սէնէսինտէ 1300 միլիոն, վէ 1872 սէնէսի յունվար այընըն նիհայէթինէ գատար 500 միլիոն քի, ճէման 2000 տէմէք տիր։ Տիյունու միլթէպագրյէ իչիւն 150 միլիոն ֆայիզ ի-թա էտիլէրէք, սէնէյի մէգքիւրէ նի-հայէթինէ գատար պիր միլեար թէսլիմ օլունմուշ, 1873 սէնէսինին իլգ այարընտա 500 միլեոն նագտը իլէ 128 միլեոն ֆայիզ հյգիա էյլէմիշ քի, քեաֆֆէսի իւչ միլեար ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր, էտա օլունան մէպլաղը պունա զամմ էտէրէք, ճիւմլէնին եէքիւնի իւչ միլեար 778 միլեոնա վարտըզը, վէ տէօրտիւնճիւ միլեարտան վէրիլէն 722 միլեոն պու հիսապա տախիլ օլուր իսէ, Ֆրանսանընն 699 միլեոն ֆրանգ վէրէճէյի գալարաղ, պունունտա 500 միլեոնու մէվճուտ իմիշ, տէմէք օլուր քի 1874 սէնէսինին էվայիլինէ գատար պէշ միլեար ֆրանգ պօրճունու թէմամէն հյգիա էտէճէք տիր։

— Իսպանիատար էհալիսի միլթէպէրանընտան պազը զէվաթըն իսթիտա էքմէքտէ օլտուգլարը, օմիպուս արապալարը իմիթյազընընն ճումաա էրթէսի կիւնիւ շո բայի տէվլէթ գարարիյլէ իթա պույրուլմուշ օլտուղու իչիտիլմիշ տիր։

— Կէչէն կիւն Սամպօլտա, Պալըգ բազարընտա պիր իրանլը տիկէր պիր իրանլը իլէ մրունազաա էթտիյին տէն, զապթիյէյի վէրիլիպ, Պազը վալայի զապթիյէյի կէօթիւրիլմէքտէ իքէն, մէրգումի իրանլը, իրան սէֆարէթխանէսի էօնիւնտէն կէչիրիլտիյի սըրատա պազրըզ, իսթիմտատ էթմիշ վէ պունուն իւզէրինէ սէֆարէթխանէ գավալարը.լա սայիր իրանլըլար հիւճմ էտէրէք թահթիլ հրֆզ պուլունան իլանլը.յը զապթիյէնին էլինտէն ալմըշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, քէյֆիյէթ զապթիյ միւչիրիյէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան պա միւզաքէրէ խարիճիյէ նէզարէթ ճէլիլէսինէ իշար գրլընմըշ օլունտուղունու Գուրիյէ տ'Օրիան եազրեօր։

—Իսպրէթ զաղէթասընընն քիւլլիյէն իլղասընա տայիր, մաթպուաթ իտարէյի պէհիյէսի թարաֆընտան վէրիլէն գարարնամէնին սուրէթի տիր։

Ղազէթալարճա, իգտամը վէզայիֆի ումումէ նաֆի հավատիս վէ միպահաս իլէ մէչղուլ օլմագ գազիյէսի իքէն, Իսպրէթ զաղէթասընընն թուրտուղու մէսլէք, չախսիյաթ իլէ ուղրաշմագ, վէ նիզամաթ ու իճրաաթը տէվլէթէ թէէվիլաթը խուտուսէրանէ իլէ թաարիզ, վէ գավայիտի էսասիյէյի հիւքիւմէթէ գարշը նէշրի միւթալաաթ իլէ էզհանը նասը թաղիթ էթմէքտէն իսպարէթ օլտուղունտան, իլղասը լիղումի պիր գաչ տէֆա թահգրգ էթմիշ օլտուղու հալտէ, միւճերբէտ հիւքիւմէթի սէնիյէնին մաթպուաթ հագդընտա տէրքեար օլան էֆքեարը թէրագգըյաթի բէրվանէսի էսէրի օլարագ, իսլահը թավը ու մէսլէք էթմէսինէ ինթիզարէն, կեահ թէնպիհ իլէ իգթիֆա էտիլմիշ իսի։ Պու մուամէլէյի իթիտալքեարանէ ինթիպահրընը մուճիպ օլանագ պիրտէ պիրագս մէսլէքի միւթէխաղէնտէ էսարարընը միւնթէճ օլուպ, պու քէրէ 199 նումէրօրու նիւսխէսինտէ վէ Նուրի իմզասրյա 131 նումէրօսունտա եաղարընը մէգալէտէ, ուսուլու հիւքիւմէթի սէնիյէ իլէ գապիլի թէէլիֆ օլմայանագ պիր թագրմ թէճավիւզաթը միւթէճասիրանէյէի շամիլ միթալաաթ տէրճ ու թահքիյէ էթմէք տէրէճէսինէ գատար կիթմիշ օլտուղունա, վէ 130 նումէրօրու նիւսխէսինտէքի «իքի իմզալը վարագա իւնվանը» մէգալէնին խաթէմէսինտէ իսթիմալինէ ճիւրաթ էյլէտիյի թապիրի հէտֆի հարէքէթինի սարիհէն թային էթմիշ օլուպ, պէօյլէ պիր զաղէթանընը պագասինտէ իսէ մէհաղիրի միլքիյէ միւսէլլէմ պուլունտուղունա պինայէն, պէր մուճիպի գարարնամէ, թարիխի իլանտան իթիպարէն քիւլլիյէն իլղա գրլընմըշ տըր։

Ֆէյ 7 սէֆէր սէնէ 90, վէ ֆէյ 24 Մարտ սէնէ 289

Թէրճիմանը գիվանը հիւմայուն

ՍԱԱՏՈՒԼԼԱՀ

ՄԱՐԻ ԳՕԹՕՆՈՒՆ ՄՈՒՀԱՖԷՄԷՍԻ

Ինկիլթէրրատա, Տիւրհամ շէհրինտէ միւթէմէքքին Մարի Գօթօն իսմինտէ պիր գատըն, օթուզ գատար նուֆուս զէհիրլէմիշ օլտուղու հալտէ, պու տէֆա ճէղա մահքէմէսի հուզուրունտա տավայա չէքիլմիշ տիր։

Պու մատտէտէն տօլայը նէշաթ իտէն հիքեայէլէրին միւպալաղալը եախօտ սահիհ օլտուղունա էյիտէն էյիյէ իգնա օլմագ պիրաղ միչքիլ չէյ տիր, չինքի մէրգումէ չիմտիքի հալտէ եալընըզ պիր քիչիյի զէհիրլէտիյի իչիւն տավայա չէքիլմիշ տիր։ Վէ Ինկիլթէրրա մուհաքէմէլէրինտէ տախի պիր ատէտ օլմուշ տուր քի, պիրիսի տավայա չէքիլիրսէ, անընն պաշլըճա գապահաթը նէ իսէ, էվվելա օնա պագըլըր, վէ չայէտ տավայա չէքիլմիշ օլան զաթ իլք գապահաթընտան թէպրիյէյի զիմմէթ իտիպ, տիկէր պիր սուչու տահա վար իսէ, օնա պագըլմայա պաշլանը. Հէր նէ հալ իսէ, Մարի Գօթօնուն միւթէատտիտ ճինայէթլէր իշլէմիշ օլտուղու զանն օլունմագտա իսէտէ, մէրգումէ, օն իքի եաշընտա Էտվար Գօթօն իսմինտէ էօյէ պիր էվլատընը պու եազընտա զէհիրլէմիշ օլտուղու իչիւն տավասընա պագըլմագտա տըր։

Ինկիլթէրրատա հէր քէս պու տավատա հազրը պուլունմայա պիր խահիշ կէօսթէրմէքտէ, վէ ֆիլ վագը մէճլիս մահալինտէ խընճախընճ իզտիհամ թօքանմըշ տըր։

Պու տավատա Մ. Կրէէնհով, Պրիս վէ Թրօթթեր նման զէվաթ հազրը պուլունուպ, Մ. Քաթպէլ, Մ. Ֆոսթէր վէ Մ. Բրաթ տախի մէրգումէ Գօթօնու հիմայէ իթմէյէ թայերին օլմուշլար տըր։

Մ. Բիւսսէլ, հիքեայէյի աթիյէ իլէ մուհաքէմէյէ պաշլամըշ տըր։

"Մէրգումէ Մարինին իլք զէվճէսի վէֆաթ էթտիյինտէն, մէրգումէ Սունտերլանտ խանթախանէսինէ նագլ օլունտու։ Պատէհու Բօպէնսօն իսմինտէ պիրի իլէ էվլէնիպ վէ մէրգումուն վէֆաթընտան սօնրա տախի, Գօթօն նամ իշճի իլէ թէզէվվիւճ էթմիշ տիր քի, քէնտի սօն գօճասը օլուպ, Ուսուլու ինթիխապիյէնին իսլահը նիզամնամէսինին, իմբէրաթօր թարաֆընտան գապուլ օլունմասը իւզէրինէ Պօհէմիա իլէ Մօրավիատա նիւմայիշլէր վէ շէնլիքլէր իճրա օլունմուշ տուր։

Ղազէթալարընը քեաֆֆէսի, իշպու իսլահաթ իլէ, ասայիշ վէ էմնիյէթի տախիլինին թէէմին օլմասընտան տօլայը իմբէրաթօրա թէշէքքիւր իթմէքտէ տիրլեր։

Ալամանիատան Մէլզուրնու շէհր. 2 ա.

Պու հաֆթաքի բօսթա վաբօրույա պուրատան Լօնտրաեա ալթմըշ եէտի պին լիրա սթերլին ալթուն, վէ ալթմըշ սէքիզ պին օնա ալթուն իրսալ օլունտու։

Սպանեատա Վալանս շէհր. 3 ապ.

Շէհրիմիզտէ պիր գավղա վուգու պուլտու։

Բօմա 4 ապրիլ.

Բաբա հազրէթլէրի պիր գաչ կիւնտէն պէրու խասթա իտի իսէտէ, շիմտի պիրաղ էյի տիր։

Սէն Բէթէրսպուրկ 2 ապ.

Տիյարը ախէրտէ գուրպէթ չէքմէքտէ օլան Լէհլիլերին, երինէ քէնտի վաթանլարընա ավտէթ իթմէյէրի զըմ նընտա, լաղրմ օլան սուհուլէթլէր վատ օլունմուշ տուր։

Թէվաթուրէ նէզարէն, խիվա սէֆիրի իչիւն պազը միւշքիլաթ կէօրիւլմէքտէ իմիշ։

Բարիս 4 ապրիլ.

Լիօն շէհրինին տայիրէյի պէյէտիյէսի հազդընտա դալէմէ ալընան գանուն լայիհասընը, տախիլիյէ նազրը գապուլ էթտի։

Պու կիւն միլլէթ մէճլիսի բէյիսի ինթիխապ օլունուպ, սուրէթի տայիմի իւզրէ ագտ օլունաճագ գօմիսիօնուն ազալարը տախի թային օլունաճագ տըր։

Ալամանլարընը՝ Ֆրանսա թօփրաղընտան չըգմալարընտան իչ այ սօնրա, միլլէթ մէճլիսինին տազրլմասընը Մ. Մարսել Թէքլիֆ էթտի։

Մ. Կրէվի սօլ թարաֆ ազալարըյլա իթթիհատ էթտի։

Ճիւմհուրիյէթ բէյիսի Մ. Թիէր, միլլէթ մէճլիսինին թաթիլինտէ փարիս շէհրինտէ իգամէթ էտէճէք տիր։

Լօնտրա 4 ապրիլ.

Պահրը սէֆիտ սէվահիլինտէն, Պասրա քէօրֆէզինէ գատար պիր տէմիր եօլ ինշասընա տայիր սրր ճօրճ Եագէնսօնուն Թէքլիֆի երիմի տօգուզ գուրաեա գարշը, եիւզ իւչ գուրա իլէ բէտտ օլունտու։

Բարիս 3 ապրիլ

Մ. Կրէվի պիր իքինճի տէֆա միլլէթ մէճլիսինէ բէյիս ինթիխապ օլտուիսէ տէ, գապուլ էթմէյիպ իսթիֆա էթտի։ Ջանն օլունտուղունա կէօրէ, միւմայիլէյհին եէրինէ, եա Մ. Մարթել բէյիս ինթիխապ օլաճագտը, վէ եախօտ Մ. Բէրիյէ։

Բարիս 4 ապրիլ

Մ. Բէրիյէ, Միլլէթ մէճլիսինտէ բէյիսլիք մէմուրիյէթինի գապուլ էթմէտի։

Սէն Բէթէրսպուրկ 4 ապ.

Իմբէրաթօր կիյեօմ շէհրի հալին եիրմի ալթըսընտա շէհրիմիզտէ պէքլենմէքտէ տիր։

Պէլկրատ 4 ապրիլ.

Վիւքէլա մէճլիսի բէյիսի Մ. Պլասնավց վէֆաթ էթտի։

Պէլգրատ 6 ապրիլ.

Սէօյլենտիյինէ նէզարէն, միւթէվէֆա Պլասավց, էօլմէզտէն պիրաղ էվվել, քէնտի սօն միւրատը մագամընտա, բրէնին ցէր սատտէթէ կիտերէք Պապը ալի իլէ պիր իթթիֆագ հուսուլա կէթիրմէսինի, վէ խիթամբէզիր օլմամըշ պազը մէսէլէլերի հալ ու թէսվիյէ իթմէսինի պէյան իթմիշ տիր։

Մ. Ռիսթիի հարպիյէ վէ Մ. Եօվանօվիչ տախի նաֆիա նազրըլարը նասպ ու թայերին օլունտուլար։

Բօմա 4 ապրիլ.

Մ. Սէլլա, գումաշլար իւզէրի պիր վէրկի լայիհասը թագտիմ իթտի։

Վիէննա 3 ապրիլ

Գրէտի Ֆօնսիյէ պանգասը իճթիմա էտէն ումումի մէճլիստէ, քէնտի սէհիմ սահիպլերինէ 17 ֆիօրին թէմէթթիւ թագսիմ էտէճէյինի թէքլիֆ էթտի։ Մ. Վարթսպուրկ միւսթէշար նասպ ու թային օլունտու։

Բարիս 5 ապրիլ

Մ. Պիւֆէթ, միլլէթ մէճլիսինէ բէյիս օլմասընտան տօլայը, պիր նութգ իյրատ իլէ, քէնտիյի պու բայէյէ թէրֆի գըլմալարը իչիւն, շէրիքլէրինէ թէշէքքիւրինի արզու իֆատէ էթտիքտէն սօնրա, հէր հալտէ վէ հէր խուսուստա պիթարաֆիրղա բայէթ էտէճէյինի, վէ սուլհ ու սալահընը Ֆրանսատա պագիսի իչիւն ելտէն կէլէն սայ ու զայրէթի գաթան տիրիղ էթմէյէճէյինի պէյան էյլէտի։ Մէզքիւր նուգթ, սաղ գօլ վէ սաղ գօլ օրթասը ազալարը թարաֆընտան ալգըշլանտը։

Մատրիտ 6 ապրիլ

Մ. Զորիլլա՝ շէհրիմիզէ միւվասըլէթ էթտի։

Նավար էյալէթի, ժէնէրալ Էլիօնուն թահթը գօմանտասընտա օլան ասաքիր թարաֆընտան իսթիլա օլմուշ օլտուղու սէօյլենմէքտէ տիր։

ՊԷՆԻՄ ԻԼԷ ՍԷՆԻՆ ՀԻԼԳՄԻԻՆ

Պէն, ինանընն եիւբէյին իւզէրինտէ մէվզու օլան այնասընա պագըզ,

միւզմերը զամիրի կէօղիւմիւն էօնիւ-նէ կէթիրէրէք պէր վէճհի հագգանի-յէթ հիւքմ էտէրիմ. սէն՝ ինսանըն տիլինէ ալտանըգ վէ եալընըզ եիւ-զիւնէ պագարագ հիւքմ էտէրսին։

Պէն, չօգ տէֆա էն գապիհ պէլ-լէնիլէն քիմսէլէրի սահիլը սէլամէթ-տէ չըգմըշ կէօրիւրիւմ, սէն՝ տար աղամընտա եախօտ մագթէլտէ։

Պէն, տիւնեանըն պարը սագիլին ալթընտա եգիլմիշ, վէ միհն ու մէշագ-գաթ չըգկըլարը այնէի տէրուինինտէ չըզըմըզ օլանլարը միւթէսէլլի էտէ-րէք ֆախիր ատտ էտէրիմ, սէն պիր գաթ տահա ըէնճիտէ էտէրէք հագիր ատտ էտէրսին։

Պէն, կէչմիշի, կէլէճէյի վէ հա-զըրը գուվվէի իսթիքբաճկէ իլէ իս-թիքշաֆ էտէր, վէ թէրազուի ատա-լէթի սալիհ էլլէրիմէ սէնճիտէ էյլէ-տիքտէն սոնրա հիւքմէ գըյամ էտէ-րիմ. սէն, եալընըզ չիմտիքի հալի կէօզ էօնիւնէ կէթիրիպ, վէ ագլի մուհաքէմէյէ պիրէ միւրաճաաթ էթ-մէքսիզին սիճիլ վէրիրսին։

Պէն, հէր քէսին սէվապ ու խա-թասընա պիր նազար իլէ պագըպ օնա կէօրէ էճր ու ճէզասընը թէրթիպ էտէ-րիմ; սէն՝ էհլը սէրվէթին պէօյիւք խա-թաեասընը սէթր էտիպ, ֆագըրըն էն ուֆագ գապահաթընը պէօյիւտէ պէօ-յիւտէ, ալէմէ ֆաշ էտէրսին։

Նիհայէթ, սէնին մահքէմէնին հիւքմ ու գարարը տիւնեէվի վէ շէր-րի, ֆագաթ պէնիմքի հէր տայիմ ախ-րէվի վէ շէրի տիր, զիրա սանա պէ-նի ատէմ, պանատա խալիքը ալէմ տէրլէր։

Սէյեահ

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Ղայէթ ինճէ վէ ալա տիքիշլէր տիքմէյէ վէ հէր նէվի գրօշէլէր իշլէ-մէյէ, անէվաթօ վէ տիւզ մարգալար գօյմայա, վէ շարգա եաբմայա, վէ հաթթա գրզ մէքթէպլէրինտէ վար-ժուհիլիք էթմէյէ միւքթէտիրէ պիր գրզ պուլունտուղունտան տիքիշ տիք-տիրմէք արզուսինտէ օլան վէ եա-խօտ գրզլար մէքթէպլէրինտէն պիրի-նէ պէօյլէ պիր վարժուհի լիւզում օլ-տուղու հալտէ, մաթպաամըզա միւ-բաճաաթլէրինտէ մէրդումէնին պու-լունտուղու մահալինի պիլտիրիրիզ։

Օրթագիւղի ազգային Լսարանի մէջ, 1873, յունվար 29ին Մեծ. Ցօք-թօր, Ց. Շիշմանեանի "Եւրոպական քաղաքականութեան, ներկայ ժամա-նակներուս Հայ ազգին վրայ ըրած ազդեցութիւնը" բնաբանով արտա-սանած ատենախօսութիւնը տպուած ըլլալով, հետեւեալ տեղերը կը ծախ-ուի։ Դաֆաֆեան եղբարց գրատունը, Պարագան, Պախչէ գաբու Հաճի Ստե-փանին, և Բերա Մեծ փողոց ծխա-վաճառ Ստեփան աղային խանութները։

Գին 1 ղուրուշ։

ՏԱՐԵՐՔ

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆ

Իմաստասիրութեան կամ փիլիսո-փայութեան ուսումը որ բարձրագոյն և մտաւոր ճշմարտութիւնները հաս-կընալու կը ծառայէ, կարևոր գիտու-թեանց մէկն է, մանաւանդ որ մտա-ծելու և ուրիշ դատելու կերպն ալ կը սովրեցնէ բանախօսութեամբ կամ ցը-բամբանութեամբ։ Այս անհրաժեշտ գիտութեան տարերքը ի պէտս Ազգա-յին վարժարանաց հրատարակուեցաւ ի տպարանի Ս. Ղազարու ի վենետիկ. աշխատասիրութեամբ Հ. Ալեքսենտրոս Վ. Գուրգենեան։

Առաջին երեք հատորները կը բո-վանդակին ի մասնասիրութեան չորս մասունքը, այսինքն՝ Հոգեբանութեան Բանախօսութեան, Աստուածախօսու-թեան և բարոյախօսութեան։ Զոր-րորդ հատորը կը պարունակէ իմաս-տասիրութեան պատմութիւնը։ Իսկ հինգերորդ հատորը համառօտութիւն է առաջին երեք հատորներուն՝ նա-խակրթական դպրոցաց համար։

Կը վաճառուի Սեղբոս խան ի գը-բատան Մխիթարեանց, և ամէն Ազ-գային գրավաճառաց քով։ Ուզողը զատ զատ հատոր կրնայ գնել։ Ամբողջին գինն է ֆր. 10

ՍԱՐՐԱՖ ՎԷ ՄԻՒԺԷԱՀԷՐԱԹ ՄԱՂԱԶԱՆՈՒ

Ժ. Տ. ՃԱՆԷԹՕ ՎԷ ԳՕՄԲԱՆԻԱ

16 ՂԱԼԱԹԱ ԳՕՄԻՍԻՕՆ ԽԱՆ Ն. 16

ԻԴՐԱՄԻՃԷ 600000 ՖՐԱՆԴ

1873 ալաֆրանկա ապրիլ 1 տէ չէ-քիլէճէք օլան Բումէլի շրմէնտրֆէր սէհիմիէրինին բրօմէսլէրի, եալընըզ մէզքիւր գուրատա միւթէպէր օլտու-ղու հալտէ, 5 վէ 15 ղուրուշա սա-թըրմագտա օլուպ, 600000 ֆրանգ-տան 400 ֆրանգա գատար գազա-նըրլար։

10 ատէտ բրօմէս ալանա ըսգօն-թօ օլունուը։

Մաղազայը մէզքիւրուն սահիպի, քէնտի իմզասը իլէ սաթտըղը բրօմէս-լէրին պէտէլինի, չըգտըղը անտէ թէէ-տիյէ իյլէմէքլիյի թէահիւտ իտէր, եալընըզ ասըլ անա պիլէէթին պէտէ-լինէ թէնզիլ իտէրէք։

Մաղազայը մէզքիւրտէ, ճէմիի հիւքիմէթլէրին վէ պանգալարըն սէ-հիմէրի սաթըլըր, վէ սաթըն ալը-նըր, վէ իսթիդրաղ սէհիմէրին ֆա-ֆիզէրի վէ պանգանօթլար ըսգօնթօ իտիլիր, վէ Օտէսսա վէ Վիէննա, Բարիս վէ Լօնտրա իլէ պանգաճամուա-մէլաթ իտիլիր։

Թաֆսիլլի մալիմաթ ալմագ իս-թէյէնլէր, մաղազայը մէզքիւրէ միւ-բաճաաթ իյլէմէլէրի լազըմ կէլիր։

Թավուգ բազարընտա, խաղնա-տար խանը տէրուինինտէ միւթէվէֆա թէրզի ցակրոսուն իւչ պապ քեար-կիր օտասը սաթըլըգ օլուպ, ալըճը օլան զաթլար Մէճմուայը Հավատիս օտասընտան սիւալ իտէպիլիրլէր։

ԼՈՒԴՈՎԻԿԵԱՑ ՌԱՍԻՆԻ

ՔԵՐԹՈՒԱԾ Ի ԿՐՕՆՍ

Մեծին Ռասինի որդւոյն Լուդովի-կոս Ռասինի քերթուածն ի կրօնս, որ հաւատոյ սքանչելիքը փափուկ և եռանդուն գրչով կը նկարագրէ և գեղեցիկ դրուագներով ախորժելի վընծայէ, վայելուչ և ընտիր տաղա-չարութեամբ թարգմանուած է ի Գ. Երզուարդայ Հիւրմիւզ, յարքեպիս-կոպոսէն Շիրակայ և հրատարակեալ ի վենետիկ ի վանս Ս. Ղազարու։ Բազմարդիւն թարգմանչին անունը բաւական է այս բանասեղծութեան յարգն աւելցնելու յաչս բանասիրաց ազգիս։

Կը վաճառուի Սեղբոս խան Մխի-թարեանց գրատունը և ամէն ազգա-յին գրավաճառաց քով։

Գինն է ֆրանգ 2

ՍԱՀԻՊ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԿԷՆՏՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ռ. Ց. ՔԻՐԲՃԵԱՆ
ՏԻՆՃԱՆՃԻԼԱՐ ՆՕԳՈՒՇՈՒ ՐԻԶԱ ԲԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

1873 ՄԱՐՏ 27 ՍԱԼԸ ԿԻԻՆԻԻՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՔԷՕԲՐԻԻՅԷ ԻՇԼԷՅԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

ՊԱՆ	ԺԱՄ	ՕՐՎԱՆՈՒՆ	ՌՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԷ
12		4	Եէնիմահալլէտէն. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյդ. Եէնիք. Միրկի. Ր. Հիսա. Ճումաա-լարտան մատէ։
12	15	34	Եէնիմահալլէ. Մէզար պ Պէօյիւք.Թարա. Եէնի. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ.
1	15	33	Բում. Անատօ. Գավագ. Մէզար պուր. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնի. Սթէնեա. Միրկ. Ր. Հիսար. Պէպէք։
2	45	32	Եէնիմ. Մէզարպուրն. Պէօյիւ. Թարապ. Եէնիք. Սթէնե. Միրկ. Ր.Հիս. Պէպէք.
4		34	Մէզարպուրնուտան. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճք. Ր. Հիսար. Պէպ. Արնաւուտքէօյ.
5		4	Մէզարպուրնուտան. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէք. Արնաւ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
6	30	3	Եէնիմ. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյդ. Եէնի. Միրկ. Գան .Ր. Հիս. Գանտ. Արնա. Պէյ. Օրթաքէօյ. Գուզկունճուգ. Պէշիկթաշ. Իսկիւտար։
8	45	20	Եէնիմահալ. Մէզար պուր. Պէօյիւք. Թարապ. Պէյդ .Եէնի. . Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէկ. Արնաւուտ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
10		23	Մէզար պուր. Պէօյիւ. Թարապ. Եէնի. Միրկ. Ր. Հիս. Արնա. Օրթա. Պէշիկ.
			Բաղար կէնէլդրէն մասա Արնաւուտքէօյէն Բէօքբէյ
12	15	6	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։
12	45	22	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
1	20	23	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։
1	50	2	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթաշ. Գապա. Ճում. կիւն. 2 տէ չըգա։
2	20	6	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։ Ճումաալարտան մատէ։
3		22	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ. Ճում. 2½տէ
3	30	23	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ։
4	15	22	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
5		30	Արնաւուտքէօյտէն. Գուրուս. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիկթաշ.
7		22	Արնաւուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաք. Գուզկունճուգ. Պէշիկթաշ. Գապաթաշ։
10	30	21	Արնաւուտքէօյ. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուգ։
11	15	22	Արնաւուտքէօյտէն տօղրու Քէօբրիւյէ։
			Ադրիանոպոլէն Ճանիպոլի Բէօքբէյ
12	30	21	Պէյգօղան. Բաշապ. Գանլըճ. Ա. Հիսար. Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպ. Գուզկուն։
12	30	3	Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլերպ. Գուզկ. Գապաթ։
1	15	20	Պէօյիւքտէրէտէն. Թարապ. Պէյդ. Բաշապ. Գանլը. Ա. Հիսար. Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլերպ. Գուզկ։
2	45	31	Արնաւուտ. Զէնկէլ. Պէյլերպ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Իսկիւտար։
3	30	17	Պէյդ. Բաշա. Գանլրճ. Ա. Հիս. Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլերպ. Գուզկ.
8	45	2	Պէօյիւքտէրէտէն. Պէյգօղ. Բաշապահ. Գանլը. Հիս. Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Իսկիւ. Ճումաալարը Զուպուքլույա ուղրայաճագ տըր։
			Բաղար կէնէլդրէն մասա Բէօքբէյէն Պօղազ Իչէնի Իշլէյէն Լաբօրլար
2		3	Գապաթաշ. Իսկիւտար. Պէշիկթ. Գուզկ Օրթաք. Պէյլեր. Զէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ. Ր. Հիսար. Գանլը. Միրկ. Եէնիք. Պէյգօղ. Թարապ. Պէօյիւքա. Եէնիմահալլէ։
2	15	34	Պէշիքթ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկիւն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպուրնու։
4		20	Պէշիք. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյաճըք. Եէնիք. Պէյգօղ. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմահալ։
5	30	4	Իսկիւտար. Պէշիկթ. Գուզկ. Օրթա. Պէյլեր. Զէնկէլք. Վանիք. Արնավ։
6	30	2	Պէշիքթաշ. Օրթաք. Արնաւ. Պէպէք. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք.
8	15	23	Պէշիք Օրթա. Արնավ. Ր. Հիսար. Միրկ. Եէնի. Թարա. Պէօյիւք. Մէզար.
8	45	23	Գապաթ. Իսկիւ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիք. Արնավ. անտէն տօղրու քէօբրիւ։
9	45	4	Ր. Հիսար. Պօյաճը. Եէնի. Պէյդ. Թարա. Պէօյիւք. Եէնի. ճում. մաատա։
10	15	33	Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմա. Ր. Ա. Գավագլար։
10	45	34	Պէշիք. Օրթաք. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկ. Սթէնեա. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտէրէ. Մէզարպուրնու։
11	15	20	Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Եէնիմահալլէ։
11	30	21	Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյաճը. Սթէն. Եէնիք. հավա սէրթ օլտուղու հալտէ Սթէնեայա օղրամայաճագ տըր։
			Բէօքբէյէն Ադրիանոպոլ էօյէնէ իշլեյեն վաբօրլարը վաբէր — հրատէրներէ
1	30	6	Պէշիկթաշ. Օրթաք. Արնաւուտքէօյ։
2		22	Պէշիկթաշ. Օրթաք Գուրու. Արնաւուտքէօյ։
2	45	23	Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ։
3		20	Պէշիկթաշ. Օրթաք. Պէյլերպէյի. Արնաւուտքէօյ։
4	15	31	Գապաթաշ. Պէշիկթաշ. Օրթաք. Արնաւուտքէօյ։
9	45	»	Գապաթ. Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւուտք. Վանիք։
10	30	22	Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնաւուտք։
11		31	Գապաթ. Պէշիկթ. Օրթաք. Արնաւուտք. Ճումաալարտան մատէ։
11	20	3	Պէշիկթաշ. Որթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւուտքէօյ։
11	40	22	Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնաւուտքէօյ։
11	45	2	Պէշիկթաշ. Գուզկունճուգ. Արնաւուտքէօյ։
12		23	Պէշիկթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ։
			Բէօքբէյէն անապոլը Ճանիպոլի իշլեյեն
2	45	21	Իսկիւ. Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլրճ. Բաշապ. Պէյգօղ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ճումաալարը Զուպուքլույա ուղրայաճագ։
9	45	6	Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիք. Անատէն տօղրու Քէօբրիւ, Ճումաալարտան մատէ։
10	30	32	Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար. Գանլրճ. Բաշապահ. Պէյգօղ. Թարապ. Պէօյիւք. Ճումաա կիւնլէրի սաաթ օնու չէյրէք կէչէրէք չրգաճագ տըր։
11		17	Իուզգ. Պէյլերպ. Զէնկէլք Վանիք. Ա. Հիսար. Գանլը. Բաշապահ. Պէյգօղ։
11	30	6	Իապաթաշ. Գուզկ. Պէյլերպ. Զէնկէլք. Վանիք։